

N:o 176.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående upplåtande af en lägenhet från förra ryttmästarbostället Larum n:r 1 i Kalmar län; gifven Stockholms slott den 15 april 1910.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att den under förra ryttmästarbostället 2 mantal Larum n:r 1 i Dalhems socken af Kalmar län hörande lägenheten Vranghult med en areal af 27 hektar 31,7 ar må, enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egna hemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder m. m. meddelade närmare föreskrifter från ifrågasvarande egendom upplåtas.

De till ärendet hörande handlingar och karta skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Oskar Nylander.

Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 15 april 1910.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve TAUBE,
 Statsråden: PETERSSON,
 HEDERSTIERNA,
 SWARTZ,
 greve HAMILTON,
 greve EHRENSVÄRD,
 MALM,
 LINDSTRÖM,
 NYLANDER,
 VON SYDOW.

Departementschefen, statsrådet Nylander, anförde vidare:

Vid en under år 1908 hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1911 af förra ryttmästarbostället 2 mantal Larum n:r 1 jämte lägenheterna Björndalen n:r 1, Hässeläckra n:r 1, Korshult n:r 1, Krogstorp n:r 1, Rosendalen n:r 1, Söräng n:r 1, Viberg n:r 1, Viggedalen n:r 1, Vrånghult n:r 1 och Ålhult n:r 1 i Dalhems socken af Kalmar län, hvilken egendom lämnar mer än 600 kronor i årligt arrende, hafva uppskattningsmännen väckt förslag om försäljning af en lägenhet från egendomen.

Detta ärende har domänstyrelsen underställt Kungl. Maj:ts nådiga pröfning och därvid öfverlämnat instrumentet öfver berörda uppskattningsförrättning, Kungl. Maj:ts befallningshafvandes skrifvelse i ärendet samt öfriga till ärendet hörande handlingar, hvaribland en af förste

landtmätaren Oskar Götherström år 1888 upprättad och år 1907 kompletterad karta öfver egendomens åker och äng med tillhörande beskrifning och protokoll.

Af de inkomna handlingarna inhämtas, bland annat, följande.

Ifrågavarande egendom, som är belägen 15 kilometer från Öfverum, innehåller enligt förenämnda beskrifning en areal af 199 hektar 30,7 ar, hvartill kommer omkring 920 hektar utmark, som är ställd under skogsstatens vård och förvaltning.

Uppskattningsmännen hafva föreslagit, att det till egendomen hörande torpet Vrånghult, som är bebyggdt med kronan tillhörande boningshus, ladugård och bod, måtte afsöndras och försäljas med de inägor, som upptagas å kartbeskrifningen under ägofigurerna n:r 1090—1129 med tillägg af den del af ägofiguren n:r 1143, som å kartan i väster begränsas med en svartprickad linje, omfattande en sammanlagd areal af 27 hektar 31,7 ar, däraf 3 hektar 57,1 ar åker, 71,3 ar äng samt 23 hektar 3,3 ar betes- och skogsmark samt impediment. Uppskattningsmännen hafva åsatt torpet ett saluvärde af 5,138 kronor 61 öre, däraf för växande skog 3,126 kronor 26 öre.

Kungl. Maj:ts befallningshafvande har — jämte meddelande att enligt upplysning af förste landtmätaren i länet å landtmäterikontoret i länet ej finnes några handlingar eller kartor berörande förutnämnda lägenheten Vrånghult n:r 1 och att vid uppskattningsförrättningen ej heller kunnat utrönas, om de till torpet Vrånghult häfdade ägor vore desamma, som ursprungligen tillhört den i jordeboken upptagna lägenheten Vrånghult — biträdt uppskattningsmännens förslag i fråga om afsöndring och försäljning af torpet Vrånghult.

I yttrande, som inforrats från öfverjägmästaren i distriktet, har denne anført, att minskning i den torpet tillagda utmark nog kunnat hafva skäl för sig, men då densamma vore mycket bergig och delvis impedimentartad samt för bete och äfven skogsväxt lämplig hufvudsakligen endast i nordvästra delen, hvarest betet vore för torpets behof erforderligt, förefunnes icke något grundadt skäl att minska det till försäljning föreslagna området. Härjämte har öfverjägmästaren omförmält, att å nämnda utmark finnes en i handlingarna icke upptagen åkerlycka om 44 ar, besädd med råg, med anledning hvaraf, och då rena impediment härstädes intoge en areal af omkring 3 hektar, saluvärdet å torpet borde höjas till 5,308 kronor.

I inforadt yttrande har domänintendenten i länet anført, att brukaren af ifrågavarande torp Sixtus Johansson innehaft torpet under en tid af 24 år och därunder väl häfdat detsamma.

För egen del har domänstyrelsen med upplysning, att, enligt hvad framginge af kronans jordebok för länet, den däri upptagna lägenheten Vrånghult n:r 1 ej kunde antagas vara en själfständig lägenhet, biträdt uppskattningsmännens förslag i fråga om afsöndring och försäljning af torpet i fråga samt hemställt om saluvärdets höjande till 5,308 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit, hemställer jag alltså, att Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen medgifva, att torpet Vrånghult må med ofvan angifna areal af 27 hektar 31,7 ar enligt nådiga kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för ågarer i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahems lägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i nådiga brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder m. m. meddelade närmare föreskrifter från ifrågavarande egendom upplåtas.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna nådigt bifall och förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga ... till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:
Hjalmar Almgren.
